

$$\begin{array}{r} 2 \\ 2 \overline{) 4} \\ \underline{4} \\ 0 \end{array}$$

नेपाल सरकार

भूमि व्यवस्था, सहकारी कृषि तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय

(योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा)

नीति, योजना तथा कार्यक्रम शाखा

सिंहकारी तथा गीरवा
सिंहद्वार, काठमाडौं

मन्त्रालय
श्री. नागिहारि
सिंहदरबार, काठमाडौं

सिंहदरबार, काठमाडौं

पत्र संख्या: ३.१/नी.यो./२०७९/८०

च.नं. ४३ १०६६

वर्ग: ६२
 वर्ग मिलित: ५२

मिति: २०७९/४/३१

विषय: स्थानीय तहहरूमा जानकारी गराउन प्रेक्ष नोट पठाइएको सम्बन्धमा।

श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय,
सिंहदरबार ।

कक्षा :- ६
 पृष्ठ :- २/२

प्रस्तुत विषयमा स्थानीय तहहरूबाट आफ्नो क्षेत्रभित्रको जग्गाको भू-उपयोग निर्धारण गर्ने सम्बन्धी विषयमा यस मन्त्रालयबाट जारी भएको प्रेस नोट यसै साथ संलग्न राखी पठाइएको छ । उक्त प्रेस नोट सम्पूर्ण स्थानीय तहहरूमा तहाँबाट website/पत्राचार मार्फत जानकारी गराई आवश्यक सहयोग र सहजीकरण गरिदिनु हुन आदेशानुसार अनुरोध छ ।

2nd / 4
1st / 4
3rd / 4
4th / 4
5th / 4
6th / 4
7th / 4
8th / 4
9th / 4
10th / 4
11th / 4
12th / 4
13th / 4
14th / 4
15th / 4
16th / 4
17th / 4
18th / 4
19th / 4
20th / 4
21st / 4
22nd / 4
23rd / 4
24th / 4
25th / 4
26th / 4
27th / 4
28th / 4
29th / 4
30th / 4
31st / 4
32nd / 4
33rd / 4
34th / 4
35th / 4
36th / 4
37th / 4
38th / 4
39th / 4
40th / 4
41st / 4
42nd / 4
43rd / 4
44th / 4
45th / 4
46th / 4
47th / 4
48th / 4
49th / 4
50th / 4
51st / 4
52nd / 4
53rd / 4
54th / 4
55th / 4
56th / 4
57th / 4
58th / 4
59th / 4
60th / 4
61st / 4
62nd / 4
63rd / 4
64th / 4
65th / 4
66th / 4
67th / 4
68th / 4
69th / 4
70th / 4
71st / 4
72nd / 4
73rd / 4
74th / 4
75th / 4
76th / 4
77th / 4
78th / 4
79th / 4
80th / 4
81st / 4
82nd / 4
83rd / 4
84th / 4
85th / 4
86th / 4
87th / 4
88th / 4
89th / 4
90th / 4
91st / 4
92nd / 4
93rd / 4
94th / 4
95th / 4
96th / 4
97th / 4
98th / 4
99th / 4
100th / 4

3rd/429

(अनन्तराज लामिछाने)

शाखा अधिकृत

भूउपयोग क्षेत्र निर्धारण सम्बन्धमा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयद्वारा जारी प्रेस नोट

कृषियोग्य जग्गाको संरक्षण, खण्डीकरण नियन्त्रण, चक्लाबन्दी कार्यक्रम मार्फत कृषि उत्पादन वृद्धि र खाद्यसुरक्षाको प्रत्याभूति, दीगो पूर्वाधार विकास, व्यवस्थित शहरीकरण र सुरक्षित आवास, प्राकृतिक श्रोत साधनको समुचित व्यवस्थापन, बिपद जोखिम न्यूनीकरण लगायत उद्देश्य राखी नेपाल सरकारले भूउपयोग नीति २०७२ जारी गरेको छ।

सो नीति कार्यान्वयनका लागि सार्वभौम संसदबाट भूउपयोग ऐन २०७६ र नेपाल सरकारबाट भूउपयोग नियमावली २०७९ लामू भैसकेको सबैमा विदितै छ। उक्त नीति, ऐन तथा नियममा स्थानीय तहलाई भूमिको बर्गीकरण, भूउपयोग योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने अधिकार तोकिएका छन्। नियमावलीको अनुसूची १ मा भूउपयोग क्षेत्र निर्धारण गर्ने आधारहरू र मापदण्डको व्यवस्था समेत गरिएको छ। यी नीति र कानून कार्यान्वयनमा तत्काल सहजीकरण गर्न भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयबाट मिति २०७९/०२/२७ गते परिपत्र जारी भएको छ। सो परिपत्र अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रको जग्गालाई २०७९।८।२३ गते भित्र कम्तीमा कृषि क्षेत्र र गैर कृषि क्षेत्रमा छुट्ट्याउनु पर्ने व्यवस्था गरिएको छ। यस कार्यमा सहजीकरण गर्न विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूको भूमिका सहितको मार्गदर्शन समेत मन्त्रालयले जारी गरिसकेको छ।

यस सन्दर्भमा केही समय यता केही स्थानीय तहहरूले आफ्नो कार्य क्षेत्रभित्रको जग्गालाई ऐन, नियम वा परिपत्रमा उल्लेख गरिएको भन्दा फरक ढंगबाट वर्ग छुट्ट्याउने वा कुनै पनि वर्गमा नछुट्ट्याउने वा जग्गाधनीलाई स्वघोषणा गर्न लगाउने वा सबैलाई एकमुष्ट कृषि वा वसोवास क्षेत्रमा राख्ने जस्ता कार्य भैरहेको बुझिएकोले यस विषयप्रति मन्त्रालयको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ। उक्त कार्य प्रचलित कानूनी व्यवस्थाको मर्म र भावना अनुरूप नभएकोले त्यस्तो कार्य नगर्न नगराउन हुन सम्बन्धित सबैमा अनुरोध गरिएको छ।

स्थानीय तहहरूले प्रचलित नीति, ऐन तथा नियमावली र मन्त्रालयबाट जारी परिपत्रको भावना र मर्म आत्मसात हुने गरी तत्कालकोलागि स्थानीय भूउपयोग परिषदबाट निर्णय गरी भूउपयोग क्षेत्र (मिति २०७९।८।२३ भित्र कम्तीमा कृषि क्षेत्र र गैर कृषि क्षेत्र) छुट्याउनु पर्ने हुन्छ र तत् पश्चात सम्बन्धित तहको भूउपयोग क्षेत्र बर्गीकरण, भूउपयोग योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य गर्नुपर्ने हुन्छ।

नापी विभागले ७५३ वटै स्थानीय तहको भूउपयोग नक्सा, सोको बिद्युतीय अभिलेख वा तथ्याङ्क तयार गरी सम्बन्धित स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गरिसकेको छ। स्थानीय तहद्वारा सो नक्सा तथा डाटाको प्रयोग गरी वा सो नक्सालाई अद्यावधिक गरी भूउपयोग क्षेत्र छुट्ट्याउन सकिनेछ। यसको लागी स्थानीय तहलाई प्राविधिक सहयोग आवश्यक भएमा नापी विभागमा सम्पर्क राख्न सकिनेछ। नापी विभागले यस कार्यको लागि आवश्यक दक्ष प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्था गरि सकेको हुँदा विभागसँग आवश्यक सहकार्य र समन्वय गरी भूउपयोग क्षेत्र छुट्ट्याउने कार्य गर्न गराउन सम्बन्धित सबै पालिकाहरूको जानकारीको लागि अनुरोध गरिएको छ।

१६२११३
२०७९/४/२५

जनकराज जोशी
सहसचिव / प्रवक्ता